

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **JK Insolv, v. o. s.**
sídlem Jana Nečase 1343/29, 616 00 Brno
zastoupeného advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 7. 2018 č. j. 28359-2/2018-900000-314, č. j. 28359-3/2018-900000-314, č. j. 28359-4/2018-900000-314, č. j. 28359-5/2018-900000-314, č. j. 28359-6/2018-900000-314, č. j. 28359-7/2018-900000-314 a č. j. 28359-8/2018-900000-314 a ze dne 11. 7. 2018 č. j. 28359-9/2018-900000-314, ve věcech celního dluhu,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci se po právní moci tohoto usnesení vrací z účtu Krajského soudu v Ostravě zaplacený soudní poplatek ve výši 24 000 Kč.

IV. Soud vyzývá žalobce ke sdělení čísla účtu a kódu banky, případně dalších platebních dispozic pro účely vrácení zaplaceného soudního poplatku dle výroku III. tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou dodanou do datové schránky soudu dne 29. 10. 2018 domáhá zrušení shora označených rozhodnutí žalovaného.

2. Tvrdí, že žalobu podává včas, když se o napadených rozhodnutích dozvěděl až 24. 9. 2018, neboť se do jeho datové schránky dne 11. 7. 2018 přihlásila neoprávněná osoba, která o tom ani neinformovala pověřeného společníka žalobce.
3. Žalovaný navrhuje odmítnutí žaloby jako opožděné, když žalobce odpovídá za přebírání písemností, které jsou mu do jeho datové schránky doručovány.
4. Z doručenek založených ve správním spise krajský soud zjistil, že napadená rozhodnutí byla doručena žalobci prostřednictvím datové schránky dne 11. 7. 2018, když se do datové schránky přihlásila osoba podle § 8 odst. 1 až 4 zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“).
5. Jak dovodil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 26. 8. 2015 č. j. 3 Ads 21/2015-44, www.nssoud.cz:

(...) oprávněná osoba má celou řadu možností, jak upravit obsluhu datových schránek a může si zvolit, komu bude přístup garantován.

S přístupem do datové schránky se však pojí i několik povinností, které musejí být příslušnými osobami dodržovány. Osoby disponující přístupem jsou především povinny dbát na bezpečnost a využívat datové schránky tak, aby nedošlo k ohrožení celého systému (viz § 8 odst. 9 zákona o elektronických úkonech). Povinností těchto osob je také zacházet s přístupovými údaji tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití (srov. § 9 odst. 2 zákona o elektronických úkonech). Účelem posledně uvedeného je nejen ochrana konkrétního „majitele“ datové schránky a případných citlivých údajů, ale také garance pro odesílatele, že bude datová zpráva doručena zamýšlenému adresátovi. Právě tento aspekt má stěžejní význam v nyní posuzované věci, neboť stěžovatel uvedl, že své přístupové údaje předal synovi a zároveň ho k obsluze datové schránky zmocnil. Přístupové údaje osoby oprávněné jsou však s touto osobou bezprostředně spjatý a v žádném případě by s nimi neměly disponovat osoby jiné. Pokud se osoba oprávněná rozhodne, že své přístupové údaje jinému poskytne, nese plně veškerá rizika s tím spojená. Pro orgány veřejné moci je totiž v zásadě irelevantní, jakým způsobem je upraven vztah mezi osobou oprávněnou a tím, komu přístupové údaje poskytla, jak bude docházet k předávání pošty apod. Optikou zákona o elektronických úkonech se totiž bude na datovou zprávu nahlížet jako na doručenou vždy, když bude přístup do datové schránky skrze přístupové údaje oprávněné osoby proveden. S jistou mírou zjednodušení lze předáním přístupových údajů rozumět předání vlastní virtuální identity, což může mít závažné důsledky.

Vztáhnou-li se výše uvedené závěry na danou věc, nezbyvá než konstatovat, že materiální funkce doručování byla splněna. Dle výpisu Ministerstva vnitra se do datové schránky přihlásil v inkriminovaný okamžik stěžovatel, který je zároveň osobou oprávněnou. Jeho přihlášením došlo k doručení předmětného rozhodnutí a (...) pohlíží se na tuto datovou zprávu jako na doručenou. Neobstojí tvrzení, že se stěžovatel s písemností neseznámil, neboť skrze jeho přístupové údaje obsluhovala datovou schránku jiná osoba. Je na stěžovateli, jak bude zacházet se svými přístupovými údaji, a zda bude dodržovat povinnosti plynoucí ze zákona o elektronických úkonech. Rozhodl-li se stěžovatel, že své přístupové údaje poskytne jinému, jde toto jednání zcela k jeho tíži a pro orgány veřejné moci nemůže mít větší relevanci. V takových případech je pouze na stěžovateli, aby si zajistil, že bude s datovými zprávami včas seznámen. Jinými slovy, ve vztahu k datovým schránkám je nezbytné pokládat materiální funkci doručování za splněnou, jsou-li splněny podmínky doručení plynoucí ze zákona o elektronických úkonech a k doručení došlo přihlášením příslušné osoby (v daném případě osoby oprávněné). Tyto podmínky byly v řešené věci nepochybně splněny.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Nic na tom nemění ani následné chování stěžovatele. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že chování adresáta může být pro posouzení materiální funkce doručování podstatné, ale jedná se jen o indicii, která by musela být podepřena dalšími skutečnostmi.

V posuzovaném případě je ovšem stěžejní, že se do datové schránky oprávněná osoba přihlásila, k doručení písemnosti došlo a seznámení s ní se automaticky presumuje. Platí závěr vyslovený již v předcházejícím rozsudku, že není podstatné, »zda se žalobce po přihlášení do datové schránky s obsahem písemnosti seznámil. Pokud by tak neučinil, jednalo by se o situaci analogickou s neotevřením klasické poštovní obálky platně doručené do vlastních rukou.« Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že předmětné rozhodnutí bylo stěžovateli platně doručeno.“

6. S právě citovaným závěrem se podepsaný soud ztotožňuje a ani v nyní posuzované věci neshledal jediný důvod, proč by se od něj měl odchýlit.
7. Soud konstatuje, že v nyní posuzované věci se do datové schránky přihlásila osoba disponující přístupovými údaji osoby s tzv. primárním přístupem, tj. v případě právnické osoby přístupovými údaji statutárního orgánu nebo jeho člena (§ 8 odst. 3 zákona o elektronických úkonech). Nejednalo se tak v žádném případě o osobu s přístupem omezeným (§ 8 odst. 6, 7, a 8 zákona o elektronických komunikacích).
8. Přihlášením takové osoby – bez ohledu na vnitřní organizaci postupů u žalobce – došlo k účinnému doručení napadených rozhodnutí žalobci, a to jak po formální, tak po materiální stránce. Právě popsany okamžik přitom nastal dne 11. 7. 2018.
9. Byl-li žalobce natolik neobezeretný, že přístupové údaje osoby s tzv. primárním přístupem svěřil někomu, kdo se následně ukázal toho nehoden, nezbyvá, než aby důsledky této své neobezeretnosti snášel. Opačný výklad by systém datových schránek zcela paralyzoval, neboť by bylo možno kdykoli zpochybnit doručení jakékoli písemnosti.
10. Podle § 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem (...).
11. Podle § 40 odst. 1 věty první s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.
12. Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty.
13. S ohledem na to, že napadená rozhodnutí byla žalobci řádně doručena dne 11. 7. 2018, počala žalobci následujícího dne (ve čtvrtek 12. 7. 2018) běžet lhůta pro podání žaloby a její běh skončil uplynutím dne 11. 9. 2018 (úterý, které bylo dnem pracovním).
14. Žaloba podaná 29. 10. 2018 je proto opožděná.
15. Soud se zabýval dále otázkou, zda z žalobcem tvrzených důvodů nelze žalobci zmeškání lhůty k podání žaloby prominout. Dospěl však k závěru, že takovému postupu brání výslovné ustanovení § 72 odst. 4 s. ř. s.
16. Z uvedených důvodů soud žalobu pro její opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
18. S ohledem na odmítnutí žaloby soud současně žalobci podle § 10 odst. 3 věty třetí zák. č. 549/ 1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vrátil žalobci zaplacený soudní poplatek. Současně soud žalobce vyzval ke sdělení platebních dispozic k realizaci této platby.
19. Pro úplnost soud dodává, že vzhledem ke skončení věci a vzhledem k vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobci již nerozhodoval o žalobcově žádosti o osvobození od soudních poplatků.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 12. března 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu